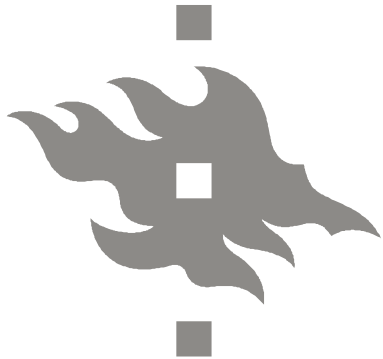


Kriisien ennaltaehkäisy ja kohtaaminen

**Raisa Asikainen ja
Minna Kaartinen-Koutaniemi**

21.5.2013



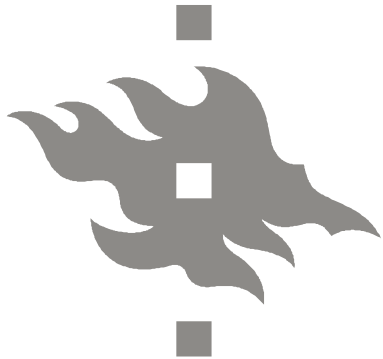
Kriisien ennaltaehkäisy

Arkipäivän hallinta, uudelleenrakentaminen uudessa kieli-, kulttuuri- ja opiskeluympäristössä

- Kulttuurikompetenssi
- Kulttuurishokkiin varautuminen
- Kaamosmasennus
- Sosiaaliset suhteet

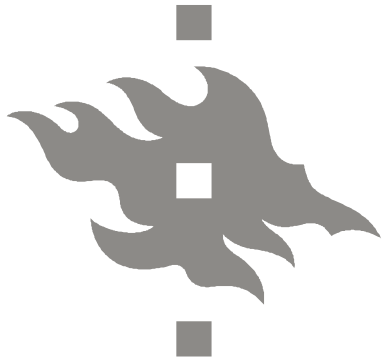
Kriisitilanteiden hallinta, reagointi kriisitilanteisiin

- Malttia tilanteen arvioimiseen
- Kriisisuunnitelma ml. työnjako

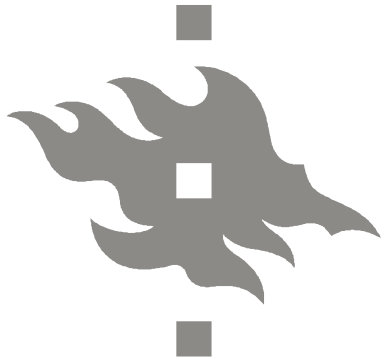


Kriisien kohtaaminen: Tilannearvio ja työnjako

- Kriisin luokittelu ja tunnistaminen
- Johtaminen
- Viestintä ja tiedottaminen
- Toimenpiteet ja työnjako: yhteistoiminta, asiantuntemus ja päätöksenteko
- Viranomaisyhteistyö ja työnjako
 - YTHS, kriisityöntekijät
 - Ulkoministeriö
 - Lähetystöt ja konsulaatit

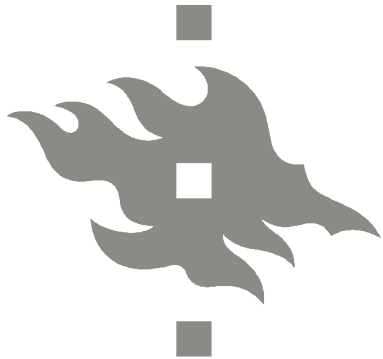


”Minulla on täällä aasialainen opiskelija”



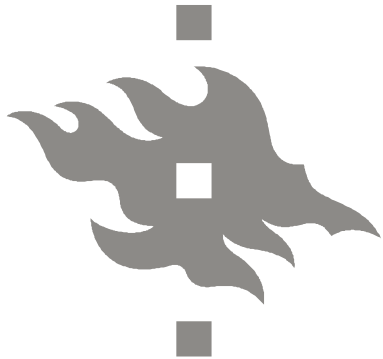
KV-opiskelija asiakkaana

- Kulttuurikompetenssi koordinaattorin työssä
- Ennakko-oletukset opiskelijan taustasta?
 - kohdataan jokainen opiskelija yksilönä, ei pelkästään kulttuurinsa edustajana
- Esimerkki: Suomeen sopeutuminen kiinalaisten opiskelijoiden näkökulmasta.
 - Mikä helpottaa?
 - Mikä hankaloittaa?



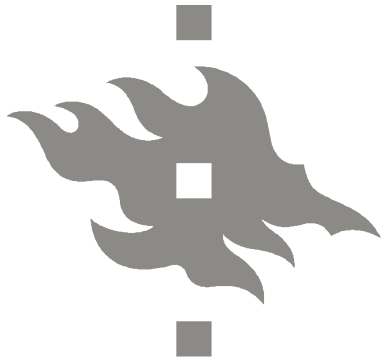
Kiinalaiset opiskelijat Suomessa

- Totuttu jakamaan huone 4-6 opiskelijan kanssa: läsnäolo, ongelmanratkaisun sosiaalisuus.
- Totuttu siihen, että opinnoissa vain vähän valinnaisuutta.
- Opettaja-opiskelija –suhde erilainen.
- Perhe/suku (ulkomailla) opiskelun rahoittajana.
- Ryhmäpaine?
- Kaikki sovittavissa ja neuvoteltavissa vs. sääntökeskeisyys.
- Sopeutumiskeinot



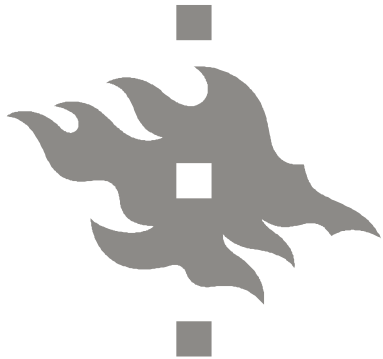
Case 1

Jaetussa yksiössä asuvat kv-opiskelijat riitautuvat koskien Euroopan ulkopuolelta tulevan opiskelijan skypen käyttöä. Opiskelija puhuu päivittäin skypen kautta perheensä kanssa 1-2 tuntia omalla äidinkielellään. Eurooppalainen opiskelija kokee, ettei pysty keskittymään opiskeluun vieraskielisen puheen vuoksi. Riidan kärjistettyä niin pahaksi, että opiskelijat eivät pysty enää asumaan yhdessä, Euroopan ulkopuolelta tullut opiskelija haluaa lähteä kesken lukukauden pois Suomesta muualla Euroopassa asuvan lähisukulaisensa luo, koska on jo suorittanut omasta mielestään tarpeeksi opintoja. Kumpikin riitaantuneista opiskelijoista ottaa yhteyttä koordinaattoriinsa ja pyytää apua kiistaansa sekä korkeakoulun lupaa määräaikaisen vuokrasopimuksen keskeyttämiselle.



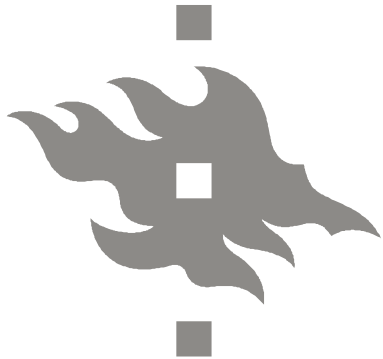
Case 2

Maisteriohjelman kv-tutkinto-opiskelijalle selviää toisen opiskeluvuoden maaliskuussa, että hänen palauttamaansa pro gradua ei hyväksytä, eikä opiskelija sen vuoksi pysty valmistumaan suunnittelemassaan tavoiteaikataulussa. Opiskelija ottaa yhteyttä koordinaattoriinsa ja uhkaa tehdä itsemurhan. Laitoksella opiskelija on professorin vastaanotolla uhannut tappaa laitoksen henkilökunnan, jos gradua ei hyväksytä.



Case 3

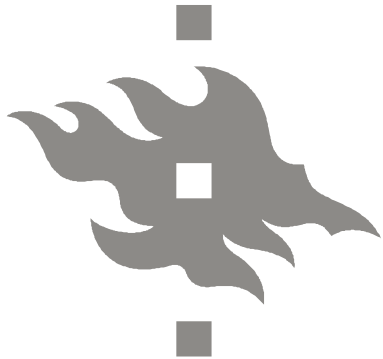
Euroopan ulkopuolelta tuleva kv-opiskelija käy viikoittain koordinaattorinsa vastaanotolla valittamassa väsymystään. Opiskelija ei varaa aikaa YTHS:lle, vaan palaa koordinaattorin luo joka viikko keskustellen opinnoistaan ja väsymyksestään.



Ryhmätyöskentely 30 min: kirjataan

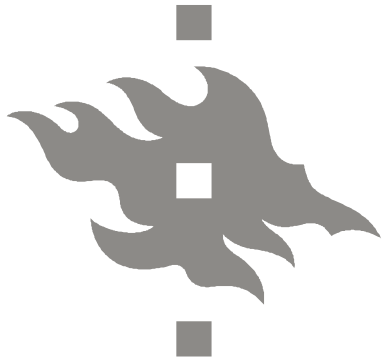
- Kokemukset ja pohditut ratkaisut
- Hyvin onnistuneet käytännöt

Posterityöskentelyssä aikaa
10 min. / case-esimerkki.



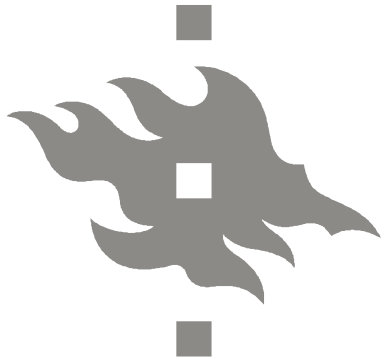
Yhteenveto: CASE a)

- Ennaltaehkäisy: talotuutori.
- Sovittelu: yhteiset pelisäännöt. Aikataulutetaan skypen käyttö.
- Asuntojärjestelyt uusiksi, toinen muuttaa pois?
- Ilmoitetaan kotiyliopistolle. Yleensä auttaa.
- Annetaan varoitus, jos rikkoo järjestyssääntöjä. Häädetylle ei järjestetä korvaavaa asuntoa.



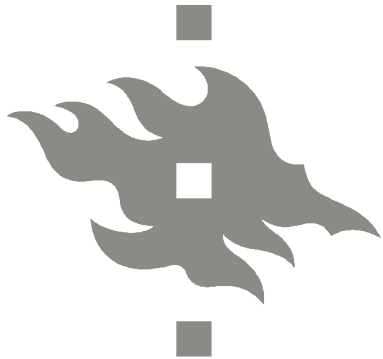
Yhteenveto: CASE a)

- Vastuunjako ja oman työn rajaaminen.
- Kuka sovittelee? Sovittelutyötä ulkopuolisen henkilön johdolla esim. tasa-arvovastaavalta tai muuten perehtyneeltä.
- Harkintaa ja malttia reagointiin: ei päätöksiä pikaistuksissa.
- Viranomaisyhteistyö: korkeakoulu, HOAS ja migri. Kuka antaa luvan keskeyttää opinnot / vuokrasopimuksen?
- Tilanteen seuraaminen ja lopettaminen.



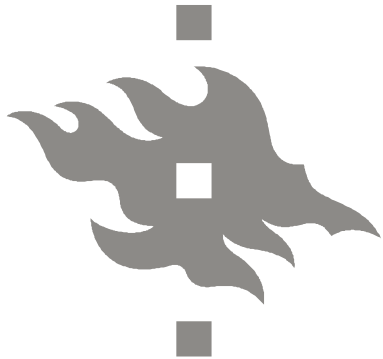
Yhteenveto: CASE b)

- Tilanteen rauhoittaminen. Ylireagoinnin välttäminen.
- Välittömästi avun hakeminen kollegalta, turvallisuuspäälliköltä, poliisilta.
- Avun järjestäminen opiskelijalle.
- Ratkaisuvaihtoehtojen etsiminen gradun loppuunsaattamiseksi.
- Yhdessä asian puiminen.



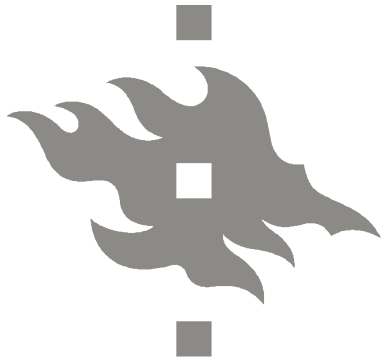
Yhteenveto: CASE b)

- Tilanteen vakavuus eli tilanne selvitettävä ammattilaisten kanssa.
- Opiskelijan kohtaamiseen useita henkilöitä ja ohjaajan turvallisuus on varmistettava.
- Työnjako ja viranomaisyhteistyö: opintopsykologit, YTHS:n kriisiryhmä, kaupungin kriisipäivystys.
- Jatkoselvittelyssä turvallisuuspäällikkö ja poliisi.
- Kulttuurierot: tulkitaan mieluummin liian vähän kuin paljon.
- Debriefing mukana olleille, mm. henkilökunta, ja jatkosta sopiminen.



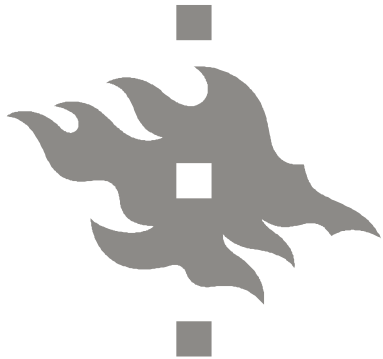
Yhteenveto: CASE c)

- Varataan aika keskustelulle
- Tilannearvio:
 - Kytkeytyykö väsymys opiskeluun?
 - Sosiaaliset suhteet?
 - Kielitaito?
 - Stressitaso?
 - Elämäntavat? Anemia?
 - Arjen hallinta?
 - Opinnot
 - Omien resurssien arviointi
- Eteenpäin ohjaus / Tuutorin tuki / Hops-ohjaaja, Opo
("Avun hakemisen normalisointi")
- Seuranta



Yhteenveto: CASE c)

- Opintopsykologi vai YTHS?
- Asenteet mielenterveystyötä kohtaan:
 - Leimautumisen pelko.
 - Pelko diagnoosista / määrittelystä / hoidontarpeesta.
 - Epäluulo: ”edustavat joissakin kulttuureissa valtiota, kontrollia, uhkaa, sortoa”.
- Keskustelu: kartoitetaan asenteita ammattiapua kohtaan, kerrotaan neutraalisti palveluista ja niiden tarkoituksesta.



”Toisinaan voi olla hyvä, ettei ongelmista tehdä liian suuria ja psykologisia, lääketieteellisistä puhumattakaan; opiskelijaa voi helpottaa enemmän se, että epämiellyttävyyttä normalisoidaan.”